

Νίκος Μάργαρης (Αμαλιάδα 1922 – Αθήνα 2004)

Αρχείο της περιόδου 1943 – 2002

Μέγεθος αρχείου ~ 60 φάκελοι και 22 κουτιά φωτογραφικού αρχείου – ελεύθερη πρόσβαση

Δωρεά Πόπης Φυλακτού – Μάργαρη, 12/2002

Κωδικός αναγνώρισης GR-ASKI- 0501

Βιογραφικό σημείωμα

Ο Νίκος Μάργαρης γεννήθηκε στην Αμαλιάδα το 1922. Από το 1941 οργανώθηκε στην Αντίσταση και συμμετέχει στην ίδρυση της ΕΠΟΝ Ηλείας. Συνεργάτης των παράνομων εφημερίδων *Σάλπιγμα* (ΕΠΟΝ Ηλείας) και *Μαχητής* (ΕΑΜ Ηλείας) μετακινείται από τον Πύργο στην Πάτρα για την έκδοση της εφημερίδας *Ελεύθερη Αχαΐα*. Στρατιώτης στη Μακρόνησο από το 1947 έως το 1950, καταγράφει συστηματικά την καθημερινή ζωή στο στρατόπεδο. Μετά την λήξη της στρατιωτικής του θητείας εξορίζεται στον Αη Στράτη όπου παραμένει - με εξαίρεση μια δεκαοκτάμηνη άδεια- από το 1950 ως το 1960. Επιστρέφοντας από την εξορία εργάζεται στην *Αυγή*, παραδίδει μαθήματα μουσικής και ταυτόχρονα συγγράφει το κλασσικό του βιβλίο για την ιστορία της Μακρονήσου χρησιμοποιώντας την δική του μαρτυρία και τις μαρτυρίες άλλων κρατουμένων. Παράλληλα συλλέγει μαρτυρίες και τεκμήρια για την Αντίσταση και τους τόπους εξορίας. Από την δεκαετία του '60 και σχεδόν ως το θάνατό του συγκροτεί ένα σημαντικό αρχείο στο οποίο ταξινομεί συστηματικά τεκμήρια για την Κατοχή, την Εθνική Αντίσταση και τους τόπους εξορίας. Εκτός από το έργο του για την Μακρόνησο, ο Νίκος Μάργαρης, επιμελήθηκε τη Λευκή Βίβλο του ΕΑΜ, την Ιστορία της 10ης Μεραρχίας του ΕΛΑΣ Δυτικής Μακεδονίας και τη βιογραφία του Ευριπίδη Μπακιρτζή. Πέθανε στην Αθήνα τον Ιούλιο του 2004.

Συνοπτική περιγραφή

- Φωτογραφικό αρχείο που περιλαμβάνει φωτογραφίες από τόπους εξορίας (Μακρόνησος, Αη Στράτης, Χίος, Ικαρία, Τρικέρι, Λέρος, Λήμνος, Σίφνος) και από την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης και του εμφυλίου πολέμου (Άρης Βελουχιώτης, Μέση Ανατολή, Χ Μεραρχία του ΕΛΑΣ, ΕΠΟΝ κ.ά.)
- Θεματικοί φάκελοι για την Εθνική Αντίσταση, τον εμφύλιο πόλεμο και τις διώξεις των αριστερών
- Αρχείο Νίκου Μοιροπούλου
- Προσχέδια βιβλίων του Νίκου Μάργαρη (τρίτος τόμος της *Ιστορίας της Μακρονήσου* και το *Ελλήνων Οδύσσεια* με τεκμήρια από τις φυλακές και τις εξορίες)

- Σειρές Αθηναϊκού και τοπικού ημερήσιου και περιοδικού τύπου της περιόδου 1940–2002 (περίπου 28 τίτλοι αθηναϊκών εφημερίδων και 17 τίτλοι τοπικού τύπου)